

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 12 JANUARI.

Nog een die wijzer werd! M. Eduard Haus procureur des konings te Gent, een der steunpilaren van het liberalisme, heeft in de laatste jaren van zijn leven gezien dat de vrijmetselarij en het liberalisme noodlottige dingen waren, en twee manuscripten nagelaten, die, volgens testament moeten in het licht gegeven worden. M. Haus zal met eigen oogen hebben gezien, wat die winkel was, en het is natuurlijk dat men thans in dat kamp, nieuwsgierig is naar de uitgaaf van die twee boeken, waarvan het eene de vrijmetselarij, het ander het liberalisme bestrijft.

Stads- & provincie nieuws.

Eene indrukwekkende plechtigheid had gisteren plaats in de kerk van O.-L.-Vrouw te Hasselt. Z. H. E. Monseigneur Vrancken, aartsbisschop van Attalia (i. p. i.), heeft aan 14 Minderbroeders, waar tusschen 10 Belgen, 5 Engelschen en 1 Romein de verschillende H. Ordens toegediend. Een hunner, frater Titus (in de wereld M. Tits van Tongeren) werd diaken gewijd. Vijf ontvingen de wijding als subdiaken en met innig genoegen bemerkten wij onder hen frater Bonifacius (in de wereld M. Oomsels van Peer (Linne) een onder alle opzichten uitmuntend subjekt, over wien en zijne familie en wij allen het recht hebben fier te zijn. De acht anderen ontvingen de kleine orders.

Tusschen de hooge geestelijkheid die de wijding met hare tegenwoordigheid vereerde bemerkte men Z. H. E. Monseigneur Faraud, bisschop van Anemours.

De plechtigheid geschiedde met dien statigen luister dien de E.E. PP. Minderbroeders van Hasselt met zoo uitgelezen kunst, aan alle godsdienstige feesten weten bij te zetten en die ze dan ook bijzonder roerend en zieldreffend maken. (Onafhankelijke.)

L'INDICATEUR BREVETÉ des heures de départ et d'arrivée des convois des chemins de fer belges pour le mois de JANVIER 1875, est en vente chez M. COLLÉE. Avec carte. Prix 25 centimes.

BINNENLAND.

De heer Adelin de Liedekerke, oud 24 jaar, oudste zoon van graaf de Liedekerke, lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, is gestorven te Noisy, nabij Dinant, gedood in eene klopjacht naar everzwijnen.

Thans spreekt men veel van eene gebeurtenis die te Bekegem zou plaats gehad hebben. Ziehier wat er verteld wordt. In een burgerwoning had men eene ekster aangekweekt, die alles leerde naklappen wat hij hoorde. Onlangs de meester van den vogel, erg ziek geworden zijnde en door ijsselijke pijnen overvallen, riep bijna onophoudelijk: «Aie! Jesus! Maria! welk eene schrikkelijke pijn!»

En daarbij moet ik sterven, 't is toch zoalang dood te zijn.

De ekster had weldra deze woorden nageleerd en kon ze zoo dapper herhalen als zijn meester. Deze dagen kwam een vogelvangster in de nabijheid dezer woning zijn net leggen en kreeg er de geleerde ekster met nog wat andere kleine vogeltjes in; hij liep er naartoe en dwalde een voor een, al de kleine vogeltjes hun roepertje toe. De ekster, dit ziende en bevreesd over het lot dat hem te wachten stond, riep uit al zijne macht:

«Aie! Jesus! Maria! welk eene schrikkelijke pijn!»

En daarbij moet ik sterven, 't is toch zoalang dood te zijn.

De vogelvangster, deze zonderlinge stem van onder het net hoorende opstijgen, meende dat hij eene tooverheks gevangen had; hij vluchtte weg uit al zijne macht en liet net en vogels in den brand. Men zegt dat de geleerde ekster bij zijn onophoudelijk roepen door zijne meesters gehoord werd en door hen uit zijnen zwaarvollen toestand gered is.

BUITENLAND.

Nederland.

Men meldt uit Maastricht, 5 januari: Naar aanleiding van de in deze provincie gevonden kolonlagen schrijft de *Moniteur des Intérêts matériels* blijkt het volgende: dat de ontdekte kolonlagen veel grooter betekenis hebben dan de Limburgsche bladen wel deden veronderstellen. Immers, terwijl deze alleen het bestaan van lokale kolonlagen deden vermoeden, hebben de boringen daarentegen het stellig bewijs geleverd voor de onderstelling, dat de koolbassin der Ruhr zich over Nederlandsch Limburg tot Luik uitstrekt, zooals reeds voor 20 jaren werd beweerd. Deschrijver behandelt verder de hoedanigheid der gevonden kolonlagen, dat weldra talrijke nieuwe kolonlagen in Nederlandsch Limburg zullen ontstaan en betreurt het, dat de nog steeds van kracht zijnde mijnwet van 1810 zooveel hinderpalen aan het ontstaan van zulke gestichten in den weg legt.

Frankrijk.

Ziehier eenige wetenswaardige bijzonderheden over de kwestie van den tunnel onder het Kanaal, om Engeland door eenen onderzeeschen spoorweg aan Frankrijk te verbinden, welke ijverig bestudeerd wordt, zoodat het te voorzien is dat het reusachtig ontwerp weldra eene praktische oplossing zal krijgen. De richting der lijn zou in Engeland uitgaan van de baai St-Margaretha, ten westen van Dover, en zou in Frankrijk eindigen te Sangatte, ten westen van Calais. Er is eene eerste maatschappij gesticht met een kapitaal van 2 miljoen, om twee loodrechte putten te graven op de fransche kust. Geven die putten een voordeel gedacht van den bodem, dan zal er eene tweede maatschappij gevormd worden, om te beproeven twee horizontale gaanderijen op eenige honderde meters te delven. Gelukt deze tweede onderneming, dan komt de maatschappij bepaaldelijk tot stand, om den onderzeeschen weg te voltooien.

Een engelsch-fransch comiteit is sedert verscheidene maanden gevormd en wordt ondersteund door twee engelsche spoorwegcompagnien, degene van het Kanaal en die van het Noorden; het houdt zich ijverig bezig met de verwezenlijking van dit ontwerp. De engelsche groep heeft tot voorzitter lord Richard Grosvenor, en de fransche den heer Michel Chevalier. Dit internationaal comiteit heeft het fransch gouvernement eene vraag tot concessie toegestuurd; zij werd onderworpen aan het plaatselijk onderzoek in Pas-de-Calais en de commissie van onderzoek verklaarde zich luid voor de openbare nuttigheid dier reusachtige onderneming. Voegen wij hierbij dat reeds met bijval machienen zijn beproefd voor het uithollen van den onderaardschen weg. Deze zou in zeer weinig jaren kunnen voltooid zijn.

Spanje.

Don Alfonso is den 7 januari namiddag aan boord gegaan. Hij vertrok den volgenden dag nog voor zonnenopgang.

Toen de nieuwe koning van Spanje met de boot naar de fregat roede, die hem naar zijne Staten moest overvoeren, scheurde hij de spaansche vlag der boot in twee stukken en overhandigde hiervan een stuk aan den zaakgelastigde van Spanje te Parijs, met de woorden:

«Geef die vlag aan mijne moeder. Zij vertegenwoordigt den ouden roem van Spanje, welke ik hoop te doen herleven.»

SPAANSCH E BERICHTEN.

De verlichtingen op hooger bevel zijn te Madrid gecindigd sedert 4 januari.

De volksmassa della Puerta del Sol en della Carera San Geronimo worden elken oogenblik kleiner er zullen weldra geheel hebben opgehouden hunne dulle kreten te laten hooren.

Madrid heeft zijne gewone levenswijs hernomen tot op den dag dat de nieuwe koning zijne luisterrijke intrede in de hoofdstad zal viereen.

Er worden reeds toebereidsels gemaakt tot die ontvangst, welke vooral belofteprachtig te zullen zijn; maar zal het bestuur van koning Alfonso daarom ietwat duurzamer wezen?

De heele *grandesse* (ter uitzondering van die welke de zijde van don Carlos gekozen heeft en behoudt, en die is niet gering) vooral de dames, sparen geene moeite om het onthaal prachtig te maken.

Ook de inhaling van maarschalk Serrano en vooral die van generaal Prim in 1868, was prachtig. Het volk scheen dol van uitgelaten vreugd. En toch viel generaal Prim onder den dolk zijner moordnaars en is maarschalk Serrano voor het *pronunciamento* van generaal Martinez Campos gevlucht.

Het volk schreeuwt dat de vrijheid voortaan verzekerd is; dat de invengende vrede als door tooverslag zal hersteld worden; dat het openbaar krediet gaat herleven; dat de staatskas gaat overstromen van *comas* (een muntstuk dat nagenoeg gelijk staat met onze stuiver), dus dat er voor geen gebrek meer te vreezen is, dat de buitenlandsche betrekkingen (en hiervan begrijpen vele het eerste woord niet) hun ouden slenter zullen hernemen; kortom dat de regering van don Alfonso, *alias* don Alfonso XII, een gouden tijdstip voor Spanje en het goede spaansche volk moet worden.

Wat zal er echter van al die hoop, van al die schoone vooruitzichten, van al die welstand en rijkdom overblijven, wanneer Spanje eenige maanden ouder zal zijn?

Wat zal het lot zijn van den baardeloozen zoon van Isabella II, aan welke laatste Spanje vooral zijnen tegenwoordigen toestand te danken heeft, dewijl reeds voor zijne troonbeklimming de eerste kiemen van verdeeldheid, in het kamp zijner volgelingen ontstaan zijn; ja zelfs reeds bewijzen gegeven hebben van wat die op lateren leeftijd worden kunnen?

Arm Spanje, wat voorspelt u de toekomst! *Quien Sabe?*

CARLISTISCHE BRIEVEN.

De *Union* van Parijs zegt dat hij door een zijner vrienden de volgende telegrafische depeche ontvangen heeft:

»Generaal Lomo heeft aan het hoofd van 4000 man de carlistische liniën aangevallen en werd geheel verslagen.»

Dat bewijst, zegt hetzelfde dagblad, dat de kokarde van don Alfonso geen geluk bijbrengt voor de vijanden van don Carlos.

Er werd gerekend op de kracht van een eerste *enthousiasme* ten gevolge der proklamatie van den zoon van koningin Isabella.

In plaats van eene overwinning behaalde de nieuwe regering eene doorslaande neerlaag en waarschijnlijk zal dit niet de laatste zijn, want de moed der Carlisten, is wel verre van te verflauwen, grootelijks aangegroeid.

Er heeft geene de minste ontvredenheid, noch eenige afwijking van hunne plichten onder hunne rangen plaats gehad. De Carlisten die nog meer de regering van den zoon der koningin Isabella verachten, dat de republiek hun hatelijk was, zullen de wapens niet neerleggen.

Hieruit moet noodzakelijk eene woedende botsing tusschen de twee koninklijke partijen ontstaan, door de Alfonsisten om hunne tegenstrevers uit Estella, Tolosa en andere nog meer ongenaakbare punten te verdrijven, door de Carlisten om zich daarin staande te houden en van den tijd af te wachten hoe Spanje over de nieuwe monarchieke regering denkt.

Waarschijnlijk zal in het vroeger republiekeisch leger nu wel wat meer regelucht heerschen, maar of hierdoor de bekwaamheid zijner generaals zal aangroeien en de Carlisten door de betrekkelijke regelucht zich zullen laten uit het veld slaan, kan niemand gelooven.

Een ander gevaar dat de Alfonsisten dreigt is het *communisme* of de *intransigent*, zooals zij in Spanje genoemd worden en die reeds eene eerste proef genomen hebben om het hoofd op te steken onder de generaals Lopez Dominguez en Serrano Bedoya.

Generaal Lopez Dominguez, de overwinnaar der *intransigent*en binnen Carthage, welke zich aan het hoofd wil plaatsen van de *communards* in Catalonië! Dat belooft veel voor de regering van den nieuwen koning.

Wat zegt de *Voix de la Patrie* van Bayonne? Wij willen niet al de labels mededeelen, die door de republiekeische drukpers rondgestrooid worden, nopens den toestand in Spanje.

Er is niemand die iets weet over het koninklijk leger, (hierdoor bedoelt het dagblad de soldaten van don Carlos) en de driekeurige dagbladen melden op zeer ernstigen toon, de een dat 800 carlistische officiers naar de rangen der Alfonsisten zijn overgegaan, de andere dat verscheiden bataljons denzelfden weg insloegen. Zels de *Moniteur Universel* verhaalt de volgende kwakkel:

«Het gerucht is verspreid, dat generaal Dorregaray aan generaal Laserna een estafet zond met aanvraag tot een onderhoofd, ten einde te onderzoeken of er geene mogelijkheid bestond om tot een *convenio* te geraken in den aard van dit van Vergara, waardoor in het jaar 1859 een einde gesteld is aan den zeventienjarigen oorlog.»

Dorregaray de oude held van den zeventienjarigen oorlog! Dorregaray welke aan het hoofd van het centrumleger staat, die een onderhoofd doet vragen aan Laserna, welke zich in de omstreken van San-Sebastian bevindt!

Inderdaad, die dagbladen aanzien hunne lezers als een aantal domkoppen!

Rusland.

In Rusland bestaat groot gebrek aan geneesheeren en daardoor heeft het opleiden van vrouwen in de geneeskundige studiën eene groote uitbreiding gekregen. In de maand december van het afgelopen jaar hebben veertien dames voldoende eindexamen afgelegd en het recht verkregen te practiseeren.

Die plaatsen, waar behoefte bestaat aan geneeskundige hulp hebben zich nu slechts tot damedoctoren te wenden, en het leidt geen twijfel dat allen spoedig bezigheid zullen vinden. Zoalng die vraag duurt, wordt met het opleiden van vrouwen tot doctoren voortgegaan. De Russische Maatschappij tot het verlenen van hulp aan zieke en gewonde soldaten, ondersteunt deze beweging, omdat in oologstijd vrouwelijke geneesheeren onberekenbaar veel nut kunnen stichten.

Politiek overzicht.

Maarschalk Mac-Mahon heeft nog geen nieuw ministerie gevormd, en men voorziet, dat het hem zeer moeilijk zal zijn om een bepaald besluit te nemen. Het is het onvermijdelijk gevolg van de parlementaire moeilijkheid, waarin hij zich bevindt. Vooraleer een ministerie te zoeken, moet men weten of er eene meerderheid bestaat. Nu, men kan dezen naam niet geven aan eene vereeniging, samengesteld uit elementen zoo strijdig als deze, die in de zitting van woensdag bijeengekomen zijn om de meerderheid der wet betrekkelijk het Senaat te verstaan.

Spanje heeft thans een koning; maar heeft het thans ook de orde en de veiligheid, waaraan het zoo zeer behoefte heeft? Wij hebben alle redenen, om er aan te twijfelen, want reeds beginnen de mannen, die hem op den troon hebben gebracht, in verdeeldheid te graken. De eene willen terugwerken tegen de gebeurtenissen van 1868, en de openbare vrijheden inkrimpen; de anderen willen integendeel de gedane hervormingen nog uitbreiden. Dit alles belooft voor den jongen monarch,

gansch van ondervinding beroofd, geene regering van rust! Daaraan toch is Spanje niet gewoon, en het zou een mirakel te noemen zijn, indien een koning, die pas de studiebanken verlaten heeft, er mocht in gelukken eindelijk aan dit ongelukkig land te geven, wat het nooit heeft kunnen verkrijgen.

Het militaire *pronunciamento*, dat den zoon van Isabella van Spanje op den troon gebracht heeft, is nu in de provincien, aan de zaak van koning Karel VII verkleefd, gekend. Men schrijft dat, verre van in zijne getrouwheid en in zijn geloof te wankelen, het koninklijk leger van Don Carlos vol gestruid is, en meer dan ooit verlangd tegen het leger van don Alfons te strijden. De provincien hebben het nieuws van dit *pronunciamento* met de grootste onverschilligheid ontvangen en iedereen is bereid om zijnen plicht te doen. Er zal volgens men verzekert, geene enkele overlooping plaats hebben.

Eene circulaire van den minister van justitie, uit Madrid den 7 januari aan de geestelijkheid gezonden, zegt:

«Indien de Kerk en de natie door de onlusten geleden hebben, geeft de troonsbeklimming van eenen katholieken prins, vastberaden om 't ongelijk te herstellen, hun de hoop op de beter dagen.»

»De betrekkingen met den H. Stoel zullen hersteld worden; de katholieke Kerk en hare bedienaars zullen de bescherming genieten, die hun door eene bij uitstek katholieke natie verschuldigd is.»

De Spaansche wijsheid is toch, zegt de *Arnhemse Courant*, niet geheel en al verloren. Toen te Madrid de generaals voor de Cybele-fontein de soldaten lieten debiteeren na de proklamatie van Alfonso XII, hieven de soldaten en burgers den kreet aan: «Leve de generaals!»

Scherper satire is niet uit te vinden. Het lot van Spanje is sedert vele jaren in de handen der generaals geweest, wat deze beslissen, gebeurt. Wat het volk wenscht, doet niets ter zake; de generaal geeft het bevel aan zijne troepen, en het onmogelijke wordt mogelijk.

Of nu het volk al roept: Leve Alfonso, of leve don Carlos, of leve de republiek — het zijn ijdele geroepen, zonder den wil der generaals. Het heeft dus volkomen gelijk, wanneer het zich slechts houdt aan de eenige in Spanje geldige spreuk: «Leven de generaals!»

Men verzekert dat het Spaansch gouvernement het ontslag van Moriones geweigerd heeft. Men zegt ook, dat don Carlos alle vrijheid aan de officieren en soldaten van zijn leger gegeven heeft om zich terug te trekken.

Don Carlos is sedert drie dagen te Lequeitio. Een onzer vrienden, zegt de *Union* van Parijs, deelt ons het volgende nieuws mede:

Loma, aan het hoofd van vier duizend mannen, heeft de Carlisten aangevallen en is gansch verslagen.

Menotti Garibaldi heeft officieel aangekondigd, dat zijn vader in den loop van januari naar Rome zal komen, waarschijnlijk voor de heropening van het Parlement.

Het *Journal de Paris*, is voorstander van een «ministerie samengesteld uit bekwaame mannen van elke partij, » zooals in Engeland plaats had, na het overlijden van M. Pitt, de tweede van dien naam, nu ongeveer 60 jaar geleden.

Het vraagt dat M. de Broglie een conservatief kabinet zou vormen met graaf d'Audiffret Pasquier, M. de Nourton, graaf Decazes en M. Depayre.

Op den Vooravond van Drijkoningsdag.

Gelukkige avondstond,
Waarop de vroome kristen
Zoo veel genoegen vond
Ver van het eindloos twisten
En razen over Duitschen bond,
Republikeinen en Carlisten!

Daar, bij het knappend vuur;
Vlucht ongemerkt het uur;
Wat haart de haard na 't zwoegen
Toch dubbel vergenoegen!

En dan, een ijd'le boon,
Schonk mij den vorstenkroon:
Nooit blonken diadem
Zoo fier rond 't edelst hoofd!
Ik hoorde van verraad noch flemen

Geen glans wierd er verdoofd
Door wreede dwinglandij;
't Was aangebeden vorst!
De liefde gloeide in elker borst;
Verga de tirannie!
Heil hem, die dus den scepter torscht!

Eilaas! door 't lot verkoren,
Heb 'k ras mijn kroon verloren:
Ah! troonen zijn zoo broos,
Broos als de tenger roos!

Maar neen, mijn rijk duurt voort;
Hij, die slechts thuis behoort,
Is in eene schaamle woning,
Ja, bij gebrek, een koning,
Zijn stulp is hem een troon,
Zijn kroost zijn volk en kroon!